

TŘETÍ CVIČENÍ

1. Necht' $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 4 \end{pmatrix}$. Určete $|A|$, $|-A|$ a $|2A|$.

když vynásobíme
-1, tak D zůstává stejný

Výsledky: $|A| = 11$, $|-A| = 11$, $|2A| = 44$.

2. Necht' $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}$. Určete $|A|$.

Výsledky: $|A| = -9$.

3. Necht' $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \\ 4 & 4 & 6 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \\ 4 & 6 & 2 \end{pmatrix}$,

$$D = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 2 \\ 3 & 2 & 4 \\ 2 & 2 & 6 \end{pmatrix}, E = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \\ 6 & 8 & 5 \end{pmatrix}.$$

(a) Určete: $|A|$, $|B|$, $|C|$, $|D|$, $|E|$.

(b) Určete: $|AB|$.

Výsledky: (a) $|A| = -9$, $|B| = -18$, $|C| = 0$, $|D| = -18$, $|E| = -9$, (b) 162.

4. Necht' $|A| = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 3 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix}$. Určete $|A^T A|$. determinant z transponované matice je stejný

$$|a^*a| = |a|^*|a|$$

Výsledky: 144.

5. Určete $c \in \mathbb{R}$ tak, aby:

$$\begin{vmatrix} c & 2 & 1 \\ 2 & c & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

Výsledky: $c \in \{1, 2\}$.

6. Necht' $A = \begin{pmatrix} a & 2 & 2 \\ 3 & 2 & a \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}$. Určete všechna $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $|A| = -4$.

Výsledky: $c \in \{2, 6\}$.

7. Vypočítejte determinant matice Y , víme-li, že $|X| = -1$, kde

$$X = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ a & 2b & a \end{pmatrix}, \quad Y = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 2 \\ 1 & 3 & 1 \\ a & a & b \end{pmatrix}, \quad a, b \in \mathbb{R}.$$

Výsledky: $|Y| = -\frac{1}{2}$.

8. * Určete $a, b \in \mathbb{R}$ tak, aby:

$$\begin{vmatrix} a & b & 1 \\ 2 & b & a \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 4.$$

9. Určete determinanty matic A a B .

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & -4 & 2 \\ 1 & -4 & 1 & 1 \\ -2 & 2 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

vybrat řádu s nejvíce nuly to číslo * -1 (lokace) * determinant

Výsledky: vysl. $|A| = 5, |B| = -6$.

10. * Definujme J_n jako determinant n -tého řádu

$$J_n = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & \ddots & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \ddots & \ddots & \ddots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \ddots & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 & 2 \end{vmatrix}$$

Najděte rekurentní vztah pro výpočet J_n pomocí determinantů nižších řádů a pomocí něj pak určete J_6 .

11. Pomocí determinantu určete obsah rovnoběžníku $ABCD$, kde $A = [0, 2], B = [-1, 0], C = [2, 1]$.

určíme vektory BA, BC , tyto výsledky hodíme do determinantu

Výsledky: $S = 5$.

12. Určete všechna $c \in \mathbb{R}$, pro která má soustava:

$$\begin{aligned} cx + 2y + z &= 1 \\ 2x + cy + z &= 2 \\ x + 2y + z &= 3 \end{aligned}$$

- (a) právě jedno řešení.
(b) alespoň jedno řešení.

Výsledky: (a) $c \in \mathbb{R} \setminus \{1, 2\}$, (b) $c \in \mathbb{R} \setminus \{1, 2\}$.

13. Uveďte příklad hodnot $c, p, r, s \in \mathbb{R}$, pro které má soustava:

$$\begin{aligned} cx + 2y + z &= p \\ 2x + cy + z &= r \\ x + 2y + z &= s \end{aligned}$$

spočítat pro jaké hodnoty Determinant je 0. Ty hodnoty hodit domatice, na posledním řádku výjde magic

- (a) právě dvě řešení.
(b) alespoň dvě řešení.

Výsledky: (a) nelze, (b) pro $c = 1$ jakékoli hodnoty, kde $p = s$; pro $c = 2$ jakékoli hodnoty, kde $p = r$.

14. Rozhodněte o vzájemné poloze rovin ρ_1, ρ_2, ρ_3 v závislosti na parametrech $a, b \in \mathbb{R}$.

$$\begin{aligned} \rho_1: \quad x - 2y + z - 3 &= 0 \\ \rho_2: \quad 2x - 3z + 5 &= 0 \\ \rho_3: \quad x + ay + 6z - b &= 0 \end{aligned}$$

$D \neq 0$ - protínají se v jednom bodě
 $D = 0$ - jedno řešení nebo nekonečno řešení

Výsledky: Pro $a \neq -6, b \in \mathbb{R}$ se protínají v jednom bodě; pro $a = -6, b = 14$ se protínají v přímce; pro $a = -6, b \neq 14$ soustava nemá řešení, protínají se po dvojicích v rovnoběžných přímkách.

15. Soustavy rovnic s parametrem c z druhé sady cvičení řešte pomocí Cramerova pravidla.